

10 Puingean mun Ghàidhlig

1

'S E GU DEARBH NUADH CHÀNAN A TH' ANNS A' GHÀIDHLIG LE EACHDRAIDH ÀRSAIDH

Bithear a' cleachdadh Gàidhlig gach latha ann an Alba, ann an dachaighean, ann an coluadair agus ann an obair agus tha dualchas làidir air a cùlaibh a tha sìneadh air ais còrr is 2,000 bliadhna agus a tha sìor fhàs.

4

BUINIDH A' GHÀIDHLIG DO DH'ALBA GU LÈIR

Tha còrr is 90,000 duine ann an Alba an-dràsta le comas air choreigin sa Ghàidhlig agus tha cha mhòr 60,000 a tha ga bruidhinn. Tha an àireamh de dhaoine òga a tha bruidhinn Gàidhlig a' dol am meud air sgàth 's mar a tha an àireamh de sgoiltean-àraich agus sgoiltean Gàidhlig air a dhol an àird gu luath air feadh Alba. Tha clann a tha fuireach ann an 28 de na 32 sgìrean aig na h-Ùghdarrasan Ionadail ann an Alba ann am foghlam tron Ghàidhlig.

8

THA DÀ-CHÀNANAS LE GÀIDHLIG MAR MHEADHAN GU CÀNANAN EILE

Ann an Alba, far a bheil fàs nach beag air tighinn air na gnìomhachasan cultarach, tha a' Ghàidhlig nas fheumaile na Fraingis no Gearmailtis nuair a thig e gu tòrr chothroman obrach a bhios a' nochdadh ann an craoladh, foghlam, agus san roinn phoblaich. Tha clann a thèid gu sgoil Ghàidhlig dha-rìribh dà-chànanach agus tha e gu math nas fhasa dhaibh an treas no an ceathramh cànan ionnsachadh.

2

THA A' GHÀIDHLIG MAR BHUN-FHREUMH DO DHÙTHCHAS NA H-ALBA

B' ann air sgàth nan Scotti, a bha bruidhinn Gàidhlig, bho thràth na h-eachdraidh a fhuair Alba an t-ainm 'Scotland'. Bidh daoine bho air feadh na Rìoghachd Aonaichte, na h-Eòrpa agus bho air feadh an t-saoghail a' nochdadh ùidh ann an Ghàidhlig agus a cultar agus iad ga faicinn mar mheur bhunaiteach de dhùthchas na h-Alba.

5

THA A' GHÀIDHLIG AIRSON A H-UILE DUINE

Chan eil e gu diofar mas ann à Comar nan Allt, Carnoustie no Coatbridge a tha thu, buinidh an cànan dhutsa a cheart cho math ri daoine bho Bhàgh a' Chaisteil, Càirinis agus Gallaibh. 'S ann dha iomadach freumh cultarach a bhuineas a' chlann a tha ann am foghlam tron Ghàidhlig agus 's ann à iomadach suidheachadh cànan a thig iad – tha cuid aca aig a bheil a' Ghàidhlig gu ìre air choreigin mu thràth agus tha iad air eòlas a chur air a' chànan agus an cultar nan dachaighean is nan coimhearsnachdan fhèin; tha cuid eile aig nach eil ach facal no abairt no dhà agus thig iad à cultaran agus dachaighean eadar-dhealaichte.

7

THIG BUANNACHDAN IONNSACHAIDH À FOGHLAM TRON GHÀIDHLIG

Tha rannsachadh a' sealltainn gum bi clann a gheibh foghlam tron Ghàidhlig a' soirbheachadh aig ìre nas àirde, no co-dhiù chun na h-aon ìre, anns a h-uile cuspair, agus Beurla nam measg, na tha sgoilearan eile. 'S e as coireach, gu bheil clann a gheibh foghlam mar seo a' coimhead air an t-saoghal tro dhà "uinneig" a thaobh cultair is cànan agus sin a' toirt piseach air na comasan smaoineachaidh aca agus an sgilean sòisealta.

6

THA BARRACHD CHOITHROMAN ANN GÀIDHLIG IONNSACHADH

Tha, eadar clann agus inbhich, mu 20,000 neach ann an Alba a tha an-dràsta ag ionnsachadh Gàidhlig.

9

THIG BUANNACHDAN CULTARACH ÀS A' GHÀIDHLIG

Nar latha fhèin faodaidh a' Ghàidhlig a bhith gu do dheagh bhuannachd. Chan e a-mhàin gun cuidich i daoine le bhith faighinn cosnadh, bidh i na buannachd dhut gu pearsanta, gu sòisealta agus tha beartas cultarach innte.

10

GHEIBH ALBA BUIL IS BUAIDH À TAIC DHAN GHÀIDHLIG

Bidh tòrr dhaoine aig nach eil Gàidhlig a' dèanamh feum de sheirbheisean Gàidhlig, mar sgoiltean, goireasan luchd-ionnsachaidh, prògraman telebhisein agus gu leòr eile. Tha figearan airson luchd-amhairc airson prògraman telebhisein Gàidhlig agus na thathar a' reic de cheòl Gàidhlig a' sealltainn gu bheil muinntir na Gàidhlig a' cur a dheimh uiread ri beatha na h-Alba na bhithte an dùil. 'S math as fhìach gach sgillinn a thèid a chosg air a' Ghàidhlig!

